

شماره: ۰۱/۲۰۲۱۳۸/ص
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۶/۲۱
ساعت: ۱۱:۳۱
فورت: عادی
پوست: دارد

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

معاونت پیشگیری

باسمه تعالی

«تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین»

دیران محترم کمیسیون‌های برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز

با سلام و احترام؛

با عنایت به وظایف ستاد در حوزه سیاست‌گذاری امور اجرایی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز و برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت در این موارد، به پیوست تصویر ابلاغ اصلاحیه دوم دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سواب) نفت خام، میعانات گازی و فرآورده‌ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی، موضوع ماده ۴۵ آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ابلاغی طی نامه شماره ۵۰۴-۲۰/۲ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۹ وزیر محترم نفت برای بهره‌برداری و نظارت بر حسن اجرا ارسال می‌گردد.

امیر محمد پرنام فریاد
رئیس دفتر پیشگیری از قاچاق فرآورده‌های نفتی

رونوشت:

- جناب آقای مدهنی، مدیرکل محترم حوزه ریاست، برای آگاهی و دستور بارگذاری در بخش ضوابط و دستورالعمل‌های سایت اقتصاد پنهان.
- جناب آقای عارف پور، مدیرکل محترم بازرسی و هماهنگی امور استان‌ها، برای آگاهی و بهره‌برداری.
- جناب آقای حسینی، رئیس محترم هیأت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران، برای آگاهی و اطلاع‌رسانی؛ به انضمام پیوست.
- جناب آقای اله وردیپا، رئیس محترم هیأت مدیره انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی ایران، برای آگاهی و اطلاع‌رسانی؛ به انضمام پیوست.

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

وزیر

شماره: ۵۰۴-۲۰/۲
تاریخ: ۱۹/۶/۱۴۰۱
پست:

معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور	جناب آقای دکتر میرکاظمی
وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت	جناب آقای دکتر فاطمی امین
وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی	جناب آقای دکتر خاندوزی
وزیر محترم راه و شهرسازی	جناب آقای مهندس قاسمی
وزیر محترم دادگستری	جناب آقای دکتر رحیمی
وزیر محترم اطلاعات	حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای خطیب
رییس محترم سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران	جناب آقای طائب
رییس محترم ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز	جناب آقای مؤیدی خرم آبادی
رییس محترم سازمان ملی استاندارد ایران	جناب آقای اسلام پناه
دبیر محترم شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی	جناب آقای محمد

موضوع: ابلاغ اصلاحیه دوم دستورالعمل اصلاح و بهبود فرآیندهای صادرات، واردات، ترانزیت و سواپ نفت خام، میعانات گازی، فرآوردهها و مشتقات نفتی در امور گمرکی

باسلام واحترام- در اجرای ماده (۴۵) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (موضوع مصوبه شماره ۴۶۴۴۲/ت/۱۵۵۹ هـ. ش تاریخ ۱۳۹۶/۴/۲۳ هیأت محترم وزیران)، در خصوص تهیه و ابلاغ دستورالعمل اصلاح و بهبود فرآیندهای صادرات، واردات، ترانزیت و سواپ نفت خام، میعانات گازی، فرآوردهها و مشتقات نفتی در امور گمرکی و عطف به نامه های شماره ۰۰/۲۰۵۰۳۱/ص تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۸ و ۰۱/۲۰۱۸۰۴/ص تاریخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ رییس محترم ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و نامه شماره ۱۴۰۱/۱۴۸۴۳۴ تاریخ ۱۴۰۱/۲/۱۶ رییس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران، به پیوست اصلاحیه دستورالعمل یاد شده برای اجرا ابلاغ می گردد.

جواد اوجی

رونوشت:

- حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای محسنی اژه ای، رییس محترم قوه قضائیه جهت استحضار.

جواد اوجی

باسمه تعالی

دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرایندهای صادرات،

واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سواپ) نفت خام،

میعانات گازی و فراورده‌ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی

(موضوع ماده ۴۵ تصویب نامه شماره ۴۶۴۴۳ / ت ۵۱۵۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۲۳ هیئت محترم وزیران)

اصلاحیه اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

فصل اول - تعاریف

اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

نفت: مطابق قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۱۳۹۰/۰۳/۲۲، هیدروکربن‌هایی که به صورت نفت خام، میعانات گازی، گاز طبیعی، قیر طبیعی، پلمه سنگ‌های نفتی و ماسه‌های آغشته به نفت به حالت طبیعی یافت شده و یا طی عملیات بالادستی به دست می‌آید.

فراورده نفتی: مطابق قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۱۳۹۰/۰۳/۲۲، عبارت است از هر محصولی که در تأسیسات فرآوری و پالایش نفت به دست می‌آید و می‌تواند به طور مستقیم مصرف و یا در سایر واحدهای عملیاتی و پتروشیمیایی به محصول نهائی تبدیل شود.

محصول پتروشیمیایی: مطابق قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۱۳۹۰/۰۳/۲۲، عبارت است از هر محصولی که در تأسیسات پتروشیمیایی از نفت و یا فراورده‌های نفتی به دست می‌آید و می‌تواند به طور مستقیم مصرف و یا برای تولید محصول نهائی در عملیات استفاده شود.

مشترک نفتی: محصولی که به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم از فرآیندهایی نظیر اختلاط و ترکیب (بلندینگ)، تقطیر (برش‌گیری)، شیرین‌سازی (شامل مرکاپتان‌زدایی/گوگردزدایی)، کراکینگ (کراکینگ حرارتی)، ریفرمینگ (تبدیل کاتالیستی)، فرآیندهای پیرولیز و سایر فرآیندهای مورد تایید کارگروه کدگذاری، از نفت یا فراورده نفتی و یا محصول پتروشیمیایی تولید می‌شود.

فراورده نفتی یارانه‌ای: مطابق «تصویب‌نامه در خصوص تعیین فهرست کالاهای یارانه‌ای موضوع تبصره (۲) ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب جلسه ۱۳۹۵/۱۱/۶ هیئت وزیران» عبارت است از بنزین، گازوییل، نفت سفید، گاز مایع، نفت کوره و سوخت هوایی.

معاوضه (سوآپ): بنابر مصوبه شماره ۳۶۵۴۱/ت/۳۹۸۲۱ هـ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۱ هیئت محترم وزیران عملیاتی است که طی آن نفت خام، گاز طبیعی و فراورده‌های نفتی وارداتی مصرفی کشور، تحت رویه ورود موقت وارد کشور شده و ظرف مهلت معینی معوض معادل آن‌ها از محل تولیدات همنام داخل کشور صادر می‌گردد.

قیمت بین‌المللی: متوسط قیمت معاملاتی فراورده‌های نفتی در رینگ بین‌المللی بورس کالا و انرژی و در غیر این صورت قیمت متوسط ماهیانه فوب (FOB) صادراتی خلیج فارس اعلامی از سوی وزارت نفت.

سامانه ثبت برخط معاملات: سامانه موضوع تبصره (۲) ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، به آدرس اینترنتی oil169.ir. این سامانه در نسخه‌های قبلی با نام سامانه ثبت الکترونیکی معاملات نفتی (ثامن) ذکر شده بود.

صمت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.

ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز.

کارگروه کدگذاری: کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان ملی استاندارد، وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن و تجارت با مسئولیت سازمان ملی استاندارد که به منظور بررسی تقاضاهای واحدهای تولیدی برای صحت‌گذاری فرآیند و توانایی تولید، تایید مشخصات فنی مواد اولیه و محصول تولیدی، تعیین عنوان محصول، ظرفیت تولید، تعیین ضریب مصرف و ضایعات مواد اولیه (کیل مصرف) و اختصاص کد شناسایی به محصول تولیدی تشکیل می‌شود.

کد شناسایی: شناسه یکتای مجموعه اطلاعات جمع‌آوری شده توسط کارگروه کدگذاری است که به محصول تولیدی تخصیص داده می‌شود.

کارگروه تعیین ماهیت: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار سازمان ملی استاندارد، وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن و تجارت که به منظور بررسی پرونده‌های صادراتی و اطمینان از استفاده نشدن فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیرمجاز در کالای صادراتی تشکیل می‌گردد. دبیرخانه این کارگروه در سازمان ملی استاندارد مستقر و مسئولیت تصمیمات بر عهده کارگروه (اعضای سه دستگاه) است.

کارگروه تجدیدنظر: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار سازمان ملی استاندارد، وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن و تجارت، که به منظور رسیدگی به اعتراض‌های واصله در رابطه با تصمیمات کارگروه تعیین ماهیت تشکیل می‌گردد. نمایندگان سازمان‌ها در کارگروه تجدیدنظر نباید با نمایندگان معرفی شده در کارگروه کدگذاری و کارگروه تعیین ماهیت مشترک باشند. دبیرخانه این کارگروه در سازمان ملی استاندارد مستقر و مسئولیت تصمیمات بر عهده کارگروه (اعضای سه دستگاه) است. در صورت درخواست رسمی صاحب کالا، کارگروه تجدیدنظر امکان حضور وی را صرفاً برای دریافت اظهارات شفاهی فراهم کند.

سامانه تشخیص ماهیت: سامانه تشخیص ماهیت محصول صادراتی که تحت نظارت ستاد و توسط وزارت نفت با همکاری سایر دستگاه‌های مربوطه تهیه، اجرا و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

اسناد منشاء صادراتی: عبارتند از اسناد گمرکی مواد خارجی (ورود قطعی، ورود موقت برای پردازش یا عبوری) یا اسناد تامین مواد اولیه داخلی مصرف شده که در سامانه ثبت بر خط معاملات ثبت شده باشد.

منشاء غیر مجاز: هرگونه کالا از جمله فرآورده نفتی یارانه‌ای که برخلاف ضوابط تعیینی دولت تحصیل و یا استفاده شده باشد.

تضمین: منظور از تضمین به جز در مورد بند ج ماده ۳۰ تعریف بند (ح) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

فصل دوم - واردات و معاوضه (سواپ):

ماده ۱ - وفق مفاد مصوبه شماره ۳۹۸۳۱/ت/۳۶۵۴۱ ه مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۱ هیئت وزیران اعلام درخواست عملیات واردات نفت خام و فراورده های نفتی به صورت ورود موقت توسط وزارت نفت یا شرکت ملی نفت ایران بر اساس بخشنامه های ابلاغی گمرک جمهوری اسلامی ایران به گمرکات اجرایی کشور امکانپذیر است.

تبصره - الزامات تبصره ماده (۳۲) آیین نامه مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در اجرای بند فوق رعایت می‌شود.

ماده ۲ - نفت خام و فراورده‌های نفتی در رویه سواپ باید به نام وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران بوده و این رویه صرفاً می‌بایست توسط آن وزارتخانه یا شرکت‌های تابعه صورت پذیرفته و هماهنگ گردد.

ماده ۳ - مدت زمان ورود موقت در رویه سواپ حداکثر به مدت ۶ ماه است و با اخذ تعهد وزیر نفت صورت می‌پذیرد. بدیهی است تمدید پروانه‌های ورود مزبور در صورت لزوم صرفاً توسط گمرک ایران انجام می‌پذیرد.

ماده ۴ - معادل‌سازی محصولات خروجی از کشور برای تسویه پروانه ورود موقت (سواپ) با توجه به کمیت و کیفیت هر محموله توسط وزارت نفت انجام و به گمرک ایران اعلام خواهد شد و مسئولیت معادل‌سازی به عهده آن وزارتخانه می‌باشد.

ماده ۵ - وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران موظف هستند در هنگام اظهار کالای ورود موقت و در هنگام صادرات معوض نسبت به اعلام قطعی ارزش کالا و معادل‌سازی کالای مورد نظر اقدام و در زمان صدور پروانه و تسویه پروانه ها در زمان صادرات اهتمام لازم را بعمل آورند.

ماده ۶ - در صورت عدم تسویه پروانه‌های ورود موقت یا صادرات معوض کالای ورود موقت شده توسط وزارت نفت در مهلت تعیین شده، گمرک ایران موظف است با رعایت مفاد ماده (۸۰) آئین‌نامه قانون امور گمرکی و پس از تبدیل قطعی اظهارنامه و اخذ حقوق ورودی متعلقه و واریز آن به حساب خزانه نسبت به تسویه پروانه ورود موقت با رعایت سایر مقررات اقدام لازم را بعمل آورد.

ماده ۷ - کلیه واردکنندگان نفت‌خام، گاز طبیعی و فراورده‌های نفتی بر اساس آئین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۱۳) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موظفند برای کالاهای وارداتی خود در موعد مقرر شناسه کالا اخذ کنند.

ماده ۸ - کلیه واردکنندگان نفت خام، گاز طبیعی و فراورده‌های نفتی به‌منظور شناسایی، ردیابی و رهگیری کالای قاچاق و عرضه خارج از شبکه موظفند واردات این مواد را در سامانه ثبت بر خط معاملات اعلام کنند.

تبصره - به استناد تبصره (۵) ماده (۳) آئین‌نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گمرک موظف است اطلاعات واردات مواد مذکور در ماده فوق را از طریق پرتال گمرک در اختیار سامانه ثبت بر خط معاملات قرار دهد.

ماده ۹ - نظر به اینکه صدور مجوز تاسیس و پروانه بهره‌برداری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از اختیارات سازمان مناطق موصوف است، لذا در خصوص واردات و صادرات فراورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمیایی و مشتقات نفتی از طریق مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، اطلاع‌رسانی مقتضی توسط وزارت نفت یا شرکت‌های اصلی تابعه آن و یا وزارت صنعت، معدن و تجارت (حسب مورد واحدهای تحت نظارت آن‌ها) به سازمان عامل مناطق موصوف صورت پذیرد.

فصل سوم - ترانزیت:

ماده ۱۰ - در گمرکات ورودی سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به نمونه‌گیری از نفت خام، میعانات گازی، فراورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمیایی و مشتقات نفتی عبوری مطابق رویه اجرایی مربوطه اقدام و نمونه‌های مربوطه را برای آنالیز به آزمایشگاه‌های همکار خود ارسال نماید. گمرک باید آنالیز محموله ارائه شده از سوی عبوردهنده را جهت بررسی انطباق با نتیجه آزمون نمونه برداری به نماینده سازمان ملی استاندارد ارائه نماید.

تبصره ۱ - آزمایشگاه ها موظفند نمونه‌های عبوری را خارج از نوبت و حداکثر طی ۲۴ ساعت پس از دریافت نمونه، آزمون و نتیجه را به استاندارد منعکس نمایند. استاندارد حداکثر ظرف ۷۲ ساعت پس از زمان نمونه برداری، نتیجه را به گمرک منعکس می نماید.

تبصره ۲ - سازمان ملی استاندارد موظف است سامانه صادرات و واردات را به سامانه گمرک متصل نموده تا نتایج آزمایش نمونه فرآورده‌های عبوری (ترانزیتی) از طریق سازمان ملی استاندارد ایران به سامانه گمرک ارسال شود. برای محموله‌های مورد تایید وزارت نفت و چهار شرکت اصلی تابعه آن، با هماهنگی سازمان ملی استاندارد ایران نتایج آزمایش‌های انجام شده در واحد های تحت نظارت وزارت نفت به عنوان نتایج آزمایشگاهی مورد تایید به سامانه گمرک ارسال می‌شود.

تبصره ۳ - در موارد خاص به تشخیص گمرک یا دستور مرجع رسیدگی کننده مبنی بر نمونه برداری مجدد، نمونه‌های آزمایش و شاهد مورد نیاز از آن محموله ترانزیتی با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت نفت (در صورت نیاز و موارد مرتبط) اخذ می‌گردد.

ماده ۱۱ - نمایندگان سازمان ملی استاندارد به منظور سرعت بخشیدن در نمونه برداری و توزیع نمونه‌ها جهت تعیین ماهیت کالا و جلوگیری از توقف محموله های نفت خام، میعانات گازی و فرآورده های نفتی، محصولات پتروشیمیایی و مشتقات نفتی عبوری در مرزهای ورودی و خروجی مجاز کشور (بنا بر اعلام گمرک) مستقر می‌شوند.

تبصره - مسئولیت تأمین محل و امکانات متناسب با متولی مدیریت محل می باشد.

ماده ۱۲ - گمرک جمهوری اسلامی ایران نسبت به توسعه و تجهیز گمرکات ورودی و خروجی به دستگاهها و سیستم های کنترلی از جمله ایکس و گاما ری به منظور جلوگیری از هرگونه تخلف و جاسازی کالاهای قاچاق اقدام نماید.

ماده ۱۳ - استفاده از مخازن استاندارد مورد تایید شرکت های بازرسی (تایید صلاحیت شده) توسط صاحبان کالا یا شرکت های حمل و نقل بین المللی، تحت نظارت و کلید گمرک برای نگهداری موقت محموله های نفت خام، میعانات گازی، فرآورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمیایی و مشتقات نفتی ترانزیتی در مبادی ورودی و خروجی کشور مجاز می باشد.

تبصره ۱ - استفاده از مخازن مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی به منظور حمایت از واحدهای تولیدی در این مناطق صرفاً جهت نگهداری مواد اولیه مرتبط با پروانه بهره‌برداری جهت فراوری این واحدها مجاز می باشد. بدیهی است که این مخازن می‌بایست متعلق به متقاضی و یا تحت اجاره وی بوده و صرفاً می‌تواند کالاهای متعلق به خود را در آن نگهداری نمایند.

تبصره ۲ - استفاده از مخازن مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی که در مجاورت مبادی ورودی و خروجی و تحت نظارت و کلید گمرک می باشد، توسط شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی به منظور ذخیره‌سازی سوخت و انجام خدمات ترانزیتی محصولات مذکور مجاز می‌باشد. بدیهی است این مخازن می‌بایست متعلق به متقاضی یا تحت اجاره وی بوده و صرفاً جهت نگهداری و ترانزیت محصولات متعلق به شرکت حمل و نقل بین‌المللی مربوطه باشد.

ماده ۱۴ - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای موظف است برنامه ریزی و تمهیدات لازم به منظور تجهیز مسیر ترانزیتی به اماکن رفاهی و تیر پارکها به منظور توقف مجاز کامیون های عبوری به عمل آورد. نیروی انتظامی نسبت به الزام رانندگان به استفاده از تیر پارکها برای توقف و جلوگیری از خروج کامیون‌ها از مسیر های ترانزیتی اقدام نماید.

ماده ۱۵ - برقراری و تکمیل ارتباط برخط بین سامانه جامع امور گمرکی (زیرسامانه هوشمند ترانزیت) در تمامی گمرکات اجرایی مرزی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران با سایر سازمان ها از جمله شرکت های بیمه، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و سازمان ملی استاندارد به نحوی که پذیرش اسناد کاغذی پس از برقراری سامانه مذکور منسوخ شود.

تبصره - دستگاه‌های مربوطه موظف به همکاری با یکدیگر در تبادل اطلاعات می‌باشند.

ماده ۱۶ - کلیه رانندگان وسایل نقلیه ترانزیتی نفت‌خام، میعانات گازی، فراورده های نفتی، محصولات پتروشیمیایی و مشتقات نفتی، موظفند علاوه بر استفاده از دستگاه های موقعیت یاب مکانی (GPS)، در اجرای بند «ب» ماده (۱۲) آیین نامه مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز بر اساس مسیر و مدت زمان تعیین شده در پروانه تردد صادره از سوی سازمان راهداری حمل و نقل جاده ای نسبت به حرکت در داخل و خروج از کشور اقدام کنند. در صورت بروز هرگونه تخلف در این رابطه مطابق با ضوابط تعیین شده در دستورالعمل تبصره (۴) ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز با متخلفین برخورد شود.

ماده ۱۷ - چنانچه عبوردهنده، تقاضای خروج محموله قبل از وصول جواب آزمایش در مرز خروج را داشته باشد علاوه بر تضمین اخذ شده در مرز ورودی، گمرک باید متناسب با نوع ظن به قاچاق (یارانه‌ای و ...) با اخذ تضمین به میزان جریمه موضوع ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و یک برابر دیگر از ارزش محموله بر اساس نرخ بین‌المللی نفت گاز اجازه خروج را صادر نماید.

فصل چهارم - صادرات

ماده ۱۸ - در این فصل محصولات صادراتی مطابق با حالات زیر دسته‌بندی می‌شود:

محصول	زیر محصول	نیاز به ارجاع به کارگروه تعیین ماهیت	نیاز به کد شناسایی
۱- نفت خام	۱-۱- اظهار شده توسط وزارت نفت	ندارد	ندارد
	۱-۲- اظهار شده توسط غیر از وزارت نفت	دارد	ندارد
۲- میمانات گازی	۱-۲- اظهار شده توسط وزارت نفت	ندارد	ندارد
	۲-۲- اظهار شده توسط غیر از وزارت نفت	دارد	ندارد
۳- فرآورده نفتی و مشتق نفتی مایع	۱-۳- به لحاظ ماهیت و شکل، امکان ترکیب یا اختلاط با فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای را ندارد	ندارد	ندارد
	۲-۳- فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای اظهار شده توسط وزارت نفت یا شرکت‌های تابعه اصلی	ندارد	ندارد
	۳-۳- دارای ویژگی مشخص	دارد	ندارد
	۴-۳- دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد ملی	دارد	ندارد
	۵-۳- ضایعات	دارد	وفق ماده ۴۰
	۶-۳- محصولات حاصل از بازیافت	دارد	وفق ماده ۴۰

دارد	دارد	۷-۳- سایر مواد	
ندارد	دارد	ندارد	۴- مشتق نفتی جامد و نیمه جامد که امکان اختلاط آن‌ها با فرآورده نفتی یارانه‌ای وجود دارد (مانند گریس)

تبصره ۱ - فهرست محصولات ردیف (۱-۳) که به لحاظ ماهیت و شکل، امکان ترکیب یا اختلاط با فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای را ندارند توسط کارگروه تعیین ماهیت به گمرک ایران ظرف حداکثر یک ماه اعلام می‌شود.

تبصره ۲ - محصولات ذیل ردیف (۳-۳) تا (۷-۳) و ردیف (۴) باید جهت بررسی و اعلام نظر به کارگروه تعیین ماهیت ارجاع شود.

تبصره ۳ - فهرست محصولات ردیف (۳-۳) که بدون نیاز به اخذ کد شناسایی امکان صادرات دارند، حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل توسط کارگروه تعیین ماهیت تعیین و به گمرک ایران اعلام می‌شود.

تبصره ۴ - فهرست محصولات ردیف (۴) توسط کارگروه تعیین ماهیت ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل تعیین و به گمرک ایران اعلام می‌شود.

ماده ۱۹ - صادرات محصولات ردیف‌های (۱-۱)، (۲-۱) و (۲-۳) موضوع ماده ۱۸ در صورتی که به نام وزارت نفت اعم از شرکت‌های اصلی تابعه یا شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در گمرکات مبدا صادراتی اظهار و محموله مستقیماً از محل ذخیره تحت مدیریت وزارت نفت به گمرک خروجی حمل شود، نمونه‌برداری از محموله اظهاری به صورت تصادفی صورت پذیرفته و گمرک اجازه صدور محموله را صادر و متعاقباً نسبت به استعلام تأییدیه آزمایشگاه مجاز اقدام می‌نماید.

تبصره - انجام بررسی‌های مربوطه در آزمایشگاه مجاز بر اساس روش توافق شده فی‌مابین وزارت نفت و سازمان ملی استاندارد خواهد بود.

ماده ۲۰ - به منظور ایجاد یکپارچگی در سامانه ثبت برخط معاملات، باید صورت حساب فروش مواد اولیه (خوراک) به پالایشگاه‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی توسط شرکت‌های تابعه وزارت نفت ظرف حداکثر یک ماه در آن سامانه ثبت شود.

تبصره: در سامانه ثامن قابلیت تعدیل قیمت فاکتورهای ثبت شده توسط شرکت های صادره کننده ایجاد می گردد.

ماده ۲۱ - صادرات هر یک از محصولات موضوع ردیف‌های (۳) و (۴) جدول ماده (۱۸) با رعایت میزان سقف ظرفیت اسمی سالانه مندرج در پروانه بهره‌برداری، مجاز است.

تبصره ۱ - صمت موظف است ظرف شش ماه اطلاعات ظرفیت اسمی سالانه مندرج در آخرین پروانه بهره‌برداری را به تفکیک ایرانکد و با مبدأ زمانی شروع دوره تولید سالیانه آن ایرانکد به صورت الکترونیکی برای سامانه ثبت برخط معاملات ارسال نماید.

تبصره ۲ - صدور و تمدید پروانه بهره‌برداری محصولات ردیف (۳-۵)، (۳-۶) و (۳-۷) موضوع ماده ۱۸ وفق دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت صمت ظرف حداکثر یک ماه تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۲ - صادرات محصول موضوع ردیف (۳-۷) جدول ماده (۱۸) منوط به داشتن کدشناسایی است.

ماده ۲۳ - انجام فرآیند صادرات محصولات موضوع ماده (۱۸) به غیر از ردیف‌های (۱-۱)، (۱-۲) و (۲-۳) صرفاً در گمرک‌های اجرایی تعیین شده از سوی گمرک ایران مجاز است.

تبصره ۱ - گمرک ایران موظف است هرگونه تغییر در فهرست گمرک‌های فوق‌الذکر را در اسرع وقت اطلاع‌رسانی نماید.

تبصره ۲ - گمرک‌های مستقر در مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی صرفاً مجاز به انجام تشریفات صادرات فرآورده و مشتق نفتی تولید شده در آن مناطق هستند. همچنین این گمرک‌ها می‌توانند با تأیید گمرک ایران، به عنوان گمرک مبدا صادرات یا مرز خروج محموله‌های صادراتی اظهارشده در سایر گمرک‌ها نیز عمل کنند.

ماده ۲۴ - گمرک موظف است برای صادرات فرآورده نفتی یا مشتق نفتی موضوع ماده (۱۸) بجز ردیف‌های (۱-۱)، (۱-۲)، (۱-۳) و (۲-۳) پس از اظهار محصول در گمرک و انجام نمونه‌برداری چنانچه:

الف - توسط تولیدکننده آن محصول اظهار شده باشد یا محصول مظلوف اظهار شده موضوع ردیف (۳-۴) جدول ماده (۱۸) باشد، پس از اخذ تعهد کتبی صادرکننده، اجازه خروج را صادر کند.

ب - توسط غیر از تولیدکننده آن اظهار شده باشد، با درخواست صادرکننده ضمانتی به میزان یک برابر ارزش تضمین دریافت و پس از اخذ تعهد کتبی صادرکننده، اجازه خروج را صادر نماید.

ج - برای صادرات کالاهای موضوع ماده (۱۸) که از طریق بورس (اعم از رینگ داخلی یا بین‌الملل) خریداری شده است به استثنا ردیف (۳-۷)، پس از انجام نمونه‌برداری و احراز عینی بودن کالا توسط آزمایشگاه مجاز با اخذ تعهد کتبی صادرکننده، و رسید پرداخت مابه‌التفاوت اشاره شده در ماده (۳۳) (در صورت شمول) اجازه خروج را صادر کند.

در موارد فوق گمرک متعاقباً نظر کارگروه تعیین ماهیت را استعلام می‌کند و در غیر از موارد مذکور تا زمان اعلام نظر کارگروه تعیین ماهیت اجازه خروج صادر نمی‌شود.

تبصره ۱ - موارد اعلامی به ظن قاچاق از سوی هر یک از دستگاه‌های کاشف یا ضابط قبل از اعلام به مرجع رسیدگی‌کننده از مقررات این ماده مستثنی بوده و تا تعیین تکلیف نهایی با تودیع سپرده به اندازه ۵ برابر ارزش تضمین اجازه خروج دارد.

تبصره ۲ - صادرکنندگان موضوع بند «ب» در صورتی مشمول تسهیلات این بند خواهند بود که حداقل دارای یک سال سابقه صادرات محصولات موضوع ماده (۱۸) باشد و ظرف مهلت موصوف نیز حداقل هزار تن از محصولات مذکور بدون تحقق تخلفات مندرج موضوع ماده (۳۴) (یا ۵۰۰ تن محصول مظلوف موضوع ردیف (۳-۴)) را صادر نموده باشند. در غیر این صورت خروج محموله‌های اظهاری موكول به وصول پاسخ از کارگروه تعیین ماهیت یا تودیع تضمین به میزان ۲ برابر ارزش تضمین خواهد بود.

تبصره ۳ - مفاد تعهد موضوع این ماده باید به صورت متحدالشکل از سوی گمرک ایران به نحوی تهیه و اعلام شود که متناسب با نوع، میزان و ارزش کالا باشد.

ماده ۲۵ - ارزش تضمین موضوع مواد (۲۴) و (۳۴)، برابر با بالاترین قیمت بین المللی نفت‌گاز (توسط وزارت نفت به صورت ماهانه به گمرک اعلام می‌گردد) در بازه زمانی تاریخ کوتاژ تا ارائه تضمین، ضرب در کل وزن محصول صادراتی است که توسط گمرک تعیین می‌شود.

تبصره - در صورت عدم اعلام فهرست ماهانه توسط وزارت نفت آخرین قیمت اعلامی مبنای عمل گمرک قرار می‌گیرد.

ماده ۲۶ - نماینده استاندارد موظف است بنا به درخواست گمرک اجرایی از محموله‌های صادراتی فرآورده نفتی و مشتق نفتی اظهاری موضوع ردیف‌های (۳) و (۴) جدول ماده (۱۸) در حضور صاحب کالا (یا نماینده قانونی وی) و نماینده گمرک، بر اساس رویه ابلاغی مربوطه، نمونه‌برداری کرده و نسبت به تنظیم صورتجلسه، الصاق پلمب شماره‌دار به نمونه‌های آزمون و شاهد، اقدام نماید. نماینده استاندارد سپس نمونه آزمون را با کدگذاری و بدون ذکر نام و مشخصات پرونده، به آزمایشگاه مجاز ارسال و نتیجه آزمون را همزمان به کارگروه تعیین ماهیت و گمرک ارسال می‌نماید تا در بررسی و اعلام نظر نهایی توسط کارگروه تعیین ماهیت مورد استفاده قرار گیرد. نمونه شاهد محموله جهت نگهداری به نماینده گمرک تحویل داده می‌شود.

تبصره ۱ - کلیه تبادلات اطلاعات بین گمرک، کارگروه تعیین ماهیت و آزمایشگاه‌ها می‌بایست به صورت الکترونیکی و برخط صورت پذیرد.

تبصره ۲ - نمونه‌برداری از محموله‌های صادراتی باید در محل‌های مشخص شده و دارای دوربین مداربسته صورت گیرد. با در نظر داشتن فوریت تجهیز محل‌های مشخص شده به دوربین توسط گمرک، نمونه برداری در محل‌های مشخص شده فاقد دوربین ادامه پیدا می‌کند.

تبصره ۳ - نوع ظروف، شرایط و نحوه نگهداری و پلمپ نمونه‌های اخذ شده از هر یک از محموله‌های اظهاری (از محل یک اظهارنامه و یک ردیف کالا) براساس رویه اجرایی خواهد بود که توسط استاندارد تعیین و حداکثر ظرف یک ماه پس از اجرایی شدن این دستورالعمل ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۴ - پرداخت هزینه نمونه‌برداری و آزمایش نمونه برعهده اظهارکننده خواهد بود که در حساب متمرکزی نزد استاندارد واریز و در پایان هر ماه در وجه ذینفعان کارسازی خواهد شد.

تبصره ۵ - مهلت نگهداری نمونه‌های شاهد توسط گمرک، شش ماه پس از اعلام نتیجه قطعی کارگروه تعیین ماهیت بوده و چنانچه نتیجه اعلامی از سوی ذینفع مورد اعتراض قرار گیرد و یا پرونده نزد مرجع تعزیراتی یا قضایی در حال رسیدگی باشد، مهلت نگهداری نمونه منوط به ابلاغ رأی قطعی مرجع یاد شده و یا وصول نتیجه قطعی رسیدگی به اعتراض واصله است. مرجع تشخیص قابل استفاده بودن یا نبودن نمونه شاهد و ماهیت آن، کارگروه تعیین ماهیت است.

تبصره ۶ - نمونه‌های شاهد پس از انقضای مهلت نگهداری یا صدور رای نهایی مرجع رسیدگی کننده برای برگشت به مخازن و مستهلک نمودن آن طی صورتجلسه‌ای به صورت سالانه تحویل وزارت نفت می‌گردد.

تبصره ۷ - محل نگهداری نمونه‌های موضوع این دستورالعمل، توسط گمرک و با همکاری استاندارد به گونه‌ای تعبیه خواهد شد که ماهیت نمونه در اثر تغییرات دما، جابجایی و مرور زمان تغییر نکند.

تبصره ۸ - مسئولیت صحت و نظارت بر فرآیند نمونه برداری بر عهده استاندارد است.

تبصره ۹ - در صورت درخواست صادرکننده نمونه آزمون به دو آزمایشگاه ارسال می‌گردد.

ماده ۲۷ - نمونه‌برداری و ارسال نمونه به آزمایشگاه حداکثر ظرف یک روز کاری، اعلام نظر آزمایشگاه انجام و بررسی و اعلام نظر نهایی کارگروه تعیین ماهیت پس از دریافت کلیه مستندات مربوطه حداکثر ظرف ۳۰ روز کاری صورت خواهد گرفت.

تبصره - در مواردی که کارگروه تعیین ماهیت ضرورت انجام آزمایش تکمیلی یا مجدد را اعلام کند، ۱۵ روز کاری به زمان مذکور در ماده اضافه گردد.

ماده ۲۸ - در راستای تعیین ماهیت محصول صادراتی و اطمینان از استفاده نشدن فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیرمجاز، کارگروه تعیین ماهیت، موظف به اجرای موارد ذیل است.

الف - تطبیق مشخصات کالای اظهاری با واقع از طریق بررسی نتایج نمونه برداری و سایر اسناد دریافتی موضوع ماده (۳۰):

ب - بررسی مجاز و ممکن بودن استفاده از هر یک از مواد اولیه ثبت شده در سامانه ثبت برخط معاملات در زنجیره تولید محصول صادراتی؛

پ - تطبیق نسبت‌های ترکیب مواد اولیه ثبت شده در سامانه ثبت بر خط معاملات با مشخصات ثبت شده محصول صادراتی؛

ت - ارسال نتایج نهایی موضوع ماده (۳۱) به گمرک.

تبصره ۱ - کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدید نظر تنها مرجع رسیدگی کارشناسی و اعلام نظر فنی در خصوص هر یک از بندهای موضوع ماده (۲۸) و (۳۱) این دستورالعمل است و صرفاً نظرات اعلامی آن کارگروه در مراجع رسیدگی کننده در خصوص فرآورده و مشتق نفتی مورد استناد خواهد بود.

تبصره ۲ - در راستای الکترونیکی (سامانه‌ای) کردن وظایف کارگروه تعیین ماهیت و در تطابق با مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با همکاری کارگروه تعیین ماهیت نسبت به ایجاد سامانه تشخیص ماهیت طی ۴ ماه به نحوی اقدام نماید که بررسی موارد «الف» تا «ت» این ماده توسط سامانه مذکور انجام پذیرد. پس از استقرار سامانه، نتایج بررسی سامانه در هر مورد پس از تایید کارگروه به مرجع ذی‌ربط ارسال می‌شود. سامانه تشخیص ماهیت بر اساس نظرات کارشناسی کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدید نظر هر شش ماه یکبار بروزرسانی می‌شود.

تبصره ۳ - سامانه ثبت برخط معاملات در رابطه با مجاز و ممکن بودن استفاده از مواد اولیه و تطبیق نسبت‌های ترکیب آن‌ها وظیفه و مسئولیتی ندارد.

ماده ۲۹ - در مواردی که خروج محموله صادراتی در انتظار وصول جوابیه کارگروه تعیین ماهیت باشد یا محموله قبل از وصول جوابیه کارگروه تعیین ماهیت با اخذ تضمین ترخیص گردد، گمرک مراتب را به کارگروه اعلام می‌نماید تا رسیدگی به پرونده در اولویت قرار گیرد.

ماده ۳۰ - کارگروه تعیین ماهیت به منظور تحقق موارد موضوع ماده (۲۸) از اسناد مشروحه ذیل استفاده خواهد کرد:

الف - اظهارنامه صادراتی الکترونیکی گمرک (منضم به کدرگیری سامانه ثبت برخط معاملات)؛

ب - نتیجه آزمون نمونه اخذ شده از محموله صادراتی، توسط آزمایشگاه مجاز؛

پ - اسناد منشاء صادراتی ثبت شده در سامانه ثبت برخط معاملات؛

ت - تصویر آخرین پروانه بهره‌برداری معتبر واحد تولیدی تا پیش از اظهار، با قید نام محصول اظهار شده؛

ث - نتیجه آزمون مواد اولیه خارجی ورود قطعی، ورود موقت یا عبور خارجی، استفاده شده در محصول صادراتی؛

ج - نتیجه آزمون مواد اولیه تولید شده واحدهای تولیدی داخلی یا تضمین شده پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها، استفاده شده در محصول صادراتی؛

چ - فرمولاسیون و کد شناسایی به همراه شرح فرآیند تولید و کیل مصرف اعلامی از سوی کارگروه کدگذاری برای محصول موضوع ردیف (۳-۷) جدول ماده (۱۸)؛

ح - پروانه کاربرد علامت استاندارد ملی برای محصول موضوع ردیف (۳-۴) جدول ماده (۱۸)؛

خ - سایر اطلاعات مورد نیاز ثبت شده در سامانه های الکترونیکی مندرج در مواد مرتبط در این دستورالعمل.

تبصره ۱ - اصلاح و یا ارائه اسناد تکمیلی مذکور در این ماده پس از اخذ کوتاژ، مجاز نیست.

تبصره ۲ - نحوه ارسال داده ها و اسناد موضوع این ماده به کارگروه تعیین ماهیت توسط کارگروه موضوع ماده (۴۶) تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ - در صورت تأیید وزارت نفت مبنی بر وجود امکان فنی نمونه برداری و آزمون نمونه ها و امکان ثبت نتایج در سامانه ثبت برخط معاملات و مطابق رویه ای که وزارت نفت ابلاغ خواهد کرد، پالایشگاه ها و پتروشیمی ها ملزم به ثبت فاکتورها و آنالیز دقیق محصولات فروخته شده خود براساس مشخصات مورد نیاز کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدیدنظر می باشد.

ماده ۳۱ - کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدیدنظر با استفاده از اسناد موضوع ماده ۳۰ نتایج حاصل از اقدامات موضوع ماده ۲۸ را به صورت زیر به گمرک اعلام خواهد نمود.

الف - نتیجه آزمون با اظهار صاحب کالا تطابق دارد و فرآورده نفتی یارانه ای با منشاء غیر مجاز در آن وجود ندارد.

ب - نتیجه آزمون با اظهار صاحب کالا تطابق ندارد و فرآورده نفتی یارانه ای با منشاء غیر مجاز در آن وجود دارد.

پ - اظهار صاحب کالا به جهت ارائه سند منشاء صادراتی غیر مجاز یا فقدان سند با واقع مطابقت ندارد.

ت - نتیجه آزمون با اظهار صاحب کالا تطابق ندارد و فرآورده نفتی یارانه ای با منشاء غیر مجاز در آن وجود ندارد.

تبصره ۱ - درصد مغایرت و درصد میزان فرآورده یارانه ای با منشاء غیر مجاز در خصوص موضوع بندهای این ماده به منظور محاسبه میزان کالای قاچاق از سوی کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدیدنظر اعلام می گردد.

تبصره ۲ - نتایج اعلامی از سوی کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدیدنظر، با لحاظ ضریب خطای مجاز است که عیناً معیار اقدامات بعدی و رسیدگی گمرک و سایر مراجع خواهد بود. هیچ یک از مراجع دیگر مجاز به احتساب ضریب خطا مجاز نیستند.

تبصره ۳ - بازه ضریب خطای مجاز در آزمایش فرآورده و مشتقات مایع نفتی، ظرف ۱ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، توسط استاندارد اعلام می‌گردد. آزمایشگاه‌های همکار استاندارد، موظف به اعلام ضریب خطای هر آزمایش هستند.

ماده ۳۲ - گمرک موظف است مطابق با اعلام نظر کارگروه تعیین ماهیت به موجب ماده (۳۱)، مطابق با حالات زیر اقدام نماید:

الف - در صورتی که اعلام نظر کارگروه مطابق با بند «ب» باشد، اعلام قاچاق به میزان درصد فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیر مجاز صورت گیرد.

ب - در صورتی که اعلام نظر کارگروه مطابق با بند «پ» باشد و درصدی فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیر مجاز در محموله باشد، اعلام قاچاق به میزان درصد فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیر مجاز صورت گیرد.

پ - در صورتی که اعلام نظر کارگروه مطابق با بند «پ» باشد و محموله صادراتی فاقد فرآورده نفتی یارانه‌ای با منشاء غیر مجاز باشد، اعلام قاچاق به میزان درصد مغایرت اعلامی صورت گیرد.

ت - در صورتی که اعلام نظر کارگروه مطابق با بند «ت» باشد به میزان عدم تطابق، حسب مورد مطابق مقررات قاچاق اقدام خواهد شد.

تبصره - گمرک موظف است نتیجه بررسی موضوع ماده (۳۱) را پس از دریافت از کارگروه تعیین ماهیت، ظرف مدت حداکثر ۲ روز کاری همراه با نتایج آزمون به صاحب کالا یا نماینده قانونی وی ابلاغ نماید.

ماده ۳۳ - صادرات عین کالای خریداری شده از رینگ داخلی بورس، با رعایت مقررات، مستلزم پرداخت ماهه التفاوت متعلقه به وزارت نفت برابر با آخرین قیمت معامله شده همان کالا در رینگ صادراتی در زمان اظهار و ارائه رسید پرداخت به گمرک است.

ماده ۳۴ - در صورت اعلام قاچاق و یا صدور حکم محکومیت برای صادرکننده، چنانچه صادرکننده خواهان صادرات قبل از اعلام نظر کارگروه تعیین ماهیت و کارگروه تجدید نظر باشد، گمرک موظف است در صادرات در جریان یا آتی مطابق موارد زیر اقدام نماید:

الف - در صورتی که صادر کننده مشمول بند «الف» ماده (۲۴) باشد و در رابطه با یک محصول وی اعلام جرم یا تخلف قاچاق شود تا زمان صدور رای قطعی، در صادرات همان محصول ضمانتی به میزان ارزش تضمین ضرب در درصد اعلامی موضوع ماده (۳۱) اخذ می‌شود.

ب - در صورتی که صادر کننده مشمول بند «الف» ماده (۲۴) باشد و در رابطه با یک محصول وی برای بیش از یک بار و یا چند محصول وی اعلام تخلف یا جرم قاچاق شود تا زمان صدور رای قطعی، در صورتی که تمامی درصدهای اعلامی موضوع ماده (۳۱) کمتر از ۵۰ درصد باشد ضمانتی به میزان یک برابر ارزش تضمین و در صورتی که حداقل یکی از درصدهای مذکور بیش از ۵۰ درصد باشد به میزان یک و نیم برابر ارزش تضمین، توسط گمرک اخذ می‌شود.

پ - در صورتی که صادر کننده مشمول بند «الف» ماده (۲۴) باشد و به موجب حکم قطعی، قاچاق او محرز شود در صادرات آتی به مدت یک تا سه سال از زمان صدور حکم، ضمانتی به میزان دو تا چهار برابر ارزش تضمین متناسب با مراتب و میزان تخلف یا جرم قاچاق اعلامی، توسط گمرک اخذ می‌شود.

ت - در صورتی که صادر کننده مشمول بند «ب» و «ج» ماده (۲۴) باشد و در رابطه با یک محصول وی اعلام جرم یا تخلف قاچاق شود تا زمان صدور رای قطعی، در صادرات همان محصول ضمانتی به میزان دو برابر ارزش تضمین اخذ می‌شود.

ث - در صورتی که صادر کننده مشمول بند «ب» و «ج» ماده (۲۴) باشد و در رابطه با یک محصول وی برای بیش از یک بار و یا چند محصول وی اعلام تخلف یا جرم قاچاق شود تا زمان صدور رای قطعی، در صورتی که تمامی درصدهای اعلامی موضوع ماده ۳۱ کمتر از ۵۰ درصد باشد ضمانتی به میزان دو و نیم برابر ارزش تضمین و در صورتی که حداقل یکی از درصدهای مذکور بیش از ۵۰ درصد باشد به میزان سه برابر ارزش تضمین، توسط گمرک اخذ می‌شود.

ج - در صورتی که صادر کننده مشمول «ب» و «ج» ماده (۲۴) باشد و به موجب حکم قطعی قاچاق او محرز شود، به مدت سه سال از زمان صدور حکم، در صادرات آتی ضمانتی به میزان پنج برابر ارزش تضمین، توسط گمرک اخذ می‌شود.

تبصره - استاندارد موظف است با اعلام کارگروه تعیین ماهیت راجع به هر یک از کالاهای موضوع ردیف (۳-۷) ماده ۱۸ که برای دومین بار مشمول پاسخ اعلام جرم یا تخلف قاچاق می‌شوند، مجدداً کدشناسایی کالای مذکور را بررسی و کدشناسایی داده شده را ابطال کند.

ماده ۳۵ - اظهار کالاهای موضوع ردیف (۳) و (۴) ماده (۱۸) علاوه بر اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی، باید مشتمل بر کد رهگیری صادره از سامانه ثبت برخط معاملات و حسب مورد کدشناسایی باشد.

گمرک پیش از صدور شماره سریال اظهارنامه (کوتاژ) موظف است به صورت الکترونیکی و برخط، کدرهگیری را از سامانه ثبت بر خط معاملات استعلام کند.

تبصره - در خصوص کالاهای موضوع این ماده امکان دوراظهاری در سامانه‌های گمرک بدون کد رهگیری وجود ندارد.

ماده ۳۶ - گمرک می‌تواند نسبت به پذیرش اظهار محموله‌های صادراتی موجود در انبارهای اختصاصی مستقر در قلمرو گمرکی یا انبارهای موجود در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اقدام و پس از انجام تشریفات صدور، محموله‌های مزبور تحت نظارت گمرک بارگیری و از کشور خارج شود.

ماده ۳۷ - در مواردی که طبق نظریه کارگروه تعیین ماهیت، اعلام تخلف یا جرم قاچاق توسط گمرک صورت می‌گیرد، مرجع ذیصلاح پذیرش اعتراض به نظریه اعلامی کارگروه تعیین ماهیت، مرجع رسیدگی کننده بوده و گمرک محل اظهار مجاز به پذیرش اعتراض نیست.

ماده ۳۸ - کارگروه تجدید نظر پس از وصول اعتراض از سوی مرجع رسیدگی کننده، نسبت به تشکیل جلسه و بررسی پرونده‌های مورد نظر و در صورت نیاز آزمون تکمیلی یا مجدد (بنا به تشخیص کارگروه تجدیدنظر) اقدام و نظر قطعی را حداکثر طی ۱۵ روز کاری صادر و به گمرک و مرجع رسیدگی کننده ابلاغ نماید.

تبصره - در صورت اعلام نیاز کارگروه به زمان بیشتر برای بررسی، مدت مورد نیاز برای اعلام نظر به مرجع رسیدگی کننده اعلام می‌شود. مراجع رسیدگی کننده پس از وصول نظریه کارگروه اقدام به صدور رای خواهند کرد.

ماده ۳۹ - به منظور تسهیل در انجام تشریفات گمرکی محموله‌های فرآورده‌های نفتی وزارت نفت، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است در مناطق مورد نظر وزارت نفت، تدابیری را اتخاذ نماید تا نسبت به ارائه خدمات فوق‌العاده موضوع بند «ل» ماده (۱) قانون امور گمرکی (خارج از ساعات اداری و اماکن گمرکی) جهت واردات و صادرات فرآورده‌های موصوف در اسرع وقت اقدام نماید.

ماده ۴۰ - منشاء‌های مجاز که مشمول فهرست موضوع تصویب نامه شماره ۸۶۹۷۵/ت/۵۶۹۷۲ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۱۱ هیئت وزیران نمی‌شوند، توسط کارگروهی در سطح کشوری متشکل از نمایندگان وزارت صمت، وزارت نفت و سازمان استاندارد با مسئولیت وزارت صمت و با اکثریت آراء تعیین می‌شود. کارگروه مذکور وظایف زیر را بر عهده دارد:

- الف - اعلام فهرست منشاءهای مجاز به کارگروه تعیین ماهیت و سامانه ثبت بر خط معاملات و به روزرسانی آن
- ب - بررسی امکان در نظرگرفتن ضایعات و مشتقات نفتی مایع حاصل از فرایند بازیافت به عنوان منشاء مجاز مبتنی بر صرفه اقتصادی، بررسی‌های فنی، امکان‌پذیری صدور سند منشاء صادراتی
- پ - تدوین فرآیند صدور و تایید اسناد منشاء صادراتی برای ضایعات و مشتق نفتی مایع تولید شده حاصل از فرایند بازیافت؛
- ت - اعلام و به روزرسانی فهرست ضایعات و مشتقات نفتی مایع حاصل از فرایند بازیافت که مجوز صادرات دارند و تعیین و انتشار مشخصات فنی برای این دسته از کالاها برای ایجاد انطباق در فرایند تعیین ماهیت؛
- ث - تعیین سقف مجاز سالانه برای صادرات مشتق نفتی مایع و تعیین و تخصیص سهمیه صادراتی به واحدهای تولیدی در صورت امکان و لزوم؛
- ج - طراحی شاخص‌های رتبه بندی صادرکنندگان موضوع این ماده به منظور اعطای مجوز صادرات و تخصیص سهمیه به نحوی که محاسبه آن بدون دخالت نیروی انسانی و از طریق زیرساخت‌های الکترونیکی قابل محاسبه باشد؛ در صورت امکان و لزوم.
- تبصره ۱ - صادرات ضایعات و مشتق نفتی مایع حاصل از فرآیند بازیافت منوط به رعایت ضوابط کارگروه موضوع این ماده است.
- تبصره ۲ - رعایت ضوابط کارگروه مانع از رعایت سایر ضوابط این دستورالعمل در خصوص صادرات مشتقات نفتی نیست
- تبصره ۳ - تا زمان تصویب ضوابط موضوع این ماده و حداکثر به مدت ۴ ماه، صادرات مشتق نفتی مایع حاصل از بازیافت روغن کارکرده، لاستیک فرسوده و خاک‌های رنگبر فیلتراسیون روغن، صادرات محصولات مایع استحصالی از فرآیند بازیافت مطابق با ماده (۳۴) دستورالعمل ماده ۴۵ مصوب مورخ ۹۸/۷/۲۲ خواهد بود.
- تبصره ۴ - تا زمان تصویب ضوابط موضوع این ماده و حداکثر به مدت ۴ ماه، صادرات ضایعات به استثنای ضایعات پالایشگاهی مطابق دستورالعمل ماده ۴۵ مصوب مورخ ۹۸/۷/۲۲ خواهد بود.
- تبصره ۵ - کارگروه مجاز به صدور مجوز صادرات برای محصولاتی که امکان صدور سند منشاء صادراتی برای آنها وجود ندارد، نیست.

ماده ۴۱ - در صورتی که مشتقات نفتی در مناطق آزاد و ویژه از مواد اولیه خارجی تولید شده و صادرات آن مستلزم عبور کالای تولید شده از قلمرو گمرکی باشد، گمرک جمهوری اسلامی ایران بر اساس ماده (۱۰) قانون امور گمرکی، حتی الامکان نسبت به اخذ حداقل تضمین (ترجیحاً بیمه‌نامه معتبر یا نگهداری بخشی از کالا) اقدام نماید.

ماده ۴۲ - کلیه ضوابط مذکور در این دستورالعمل در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی نیز لازم‌الاجرا است. هرگونه تعلیق و یا تغییر احکام و مقررات این دستورالعمل توسط شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، در این مناطق ممکن نیست.

ماده ۴۳ - وزارت نفت موظف است با همکاری سایر دستگاه‌های عضو کارگروه تعیین ماهیت قواعد فنی و تشخیصی که منتج به نتایج موضوع ماده (۳۱) می‌شود را ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل تدوین و برای ابلاغ به ستاد اعلام نماید.

فصل پنجم - مقررات عمومی

ماده ۴۴ - شرکت‌های بورس کالا و انرژی موظفند تمهیدات و تسهیلات لازم به منظور پذیرش کالاهای نفت‌خام، میعانات‌گازی، فرآورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمیایی، و مشتقات نفتی را حسب مورد با هماهنگی دستگاه‌های قانونی ذی‌ربط، در رینگ داخلی و صادراتی و با ثبت اطلاعات کامل در سامانه ثبت برخط معاملات ایجاد نمایند.

ماده ۴۵ - وزارت نفت، گمرک، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و سازمان ملی استاندارد و سایر دستگاه‌های مرتبط موظف هستند نسبت به تکمیل یا ایجاد سامانه‌های الکترونیکی مورد اشاره در این دستورالعمل به منظور تعبیه کلیه فرآیندهای مندرج در دستورالعمل جاری ظرف مدت سه ماه اقدام و نسبت به مبنا قراردادن سامانه‌ها برای ثبت و استفاده از اطلاعات موجود آن‌ها اقدام نمایند همچنین مطابق با ماده (۳۲) و (۳۵) آیین‌نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز تمامی اطلاعات می‌بایست در قالب فرآیندهای مندرج در این دستورالعمل که حداکثر طی مدت ۶ ماه در سامانه جامع تجارت تعبیه خواهد شد، به صورت الکترونیکی و برخط مبادله گردد.

ماده ۴۶ - در راستای هماهنگی فنی در خصوص موضوعات مربوط به این دستورالعمل از جمله رفع مشکلات و همچنین اختلاف دستگاه‌ها در پیاده‌سازی، استقرار و تبادل اطلاعات سامانه‌ها، کمیته‌ای با عضویت دستگاه‌های

مرتبط در این دستورالعمل ذیل ستاد تشکیل خواهد شد. مسئولیت هر سامانه و اجرای مصوبات این کارگروه به عهده دستگاه مربوطه خواهد بود.

ماده ۴۷ - تایید صحت ارقام داده‌ای که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در سند منشا صادراتی آورده شده، شامل منشاهای مجاز، کیل مصرف، ظرفیت ثبت شده در پروانه بهره‌برداری و فرمولاسیون، حسب مورد بر عهده وزارت نفت، صمت، سازمان ملی استاندارد و گمرک است. در این راستا سامانه ثبت برخط معاملات، صرفاً وظیفه کنترل ارقام مربوطه را طبق بندهای ذیل بر عهده دارد.

الف - مسئولیت ارسال داده‌های کیل مصرف، پروانه بهره‌برداری و لیست منشاهای مجاز موضوع ماده ۴۰ به سامانه ثبت برخط معاملات بر عهده صمت است.

ب - مسئولیت ارسال ارقام داده‌ای فرمولاسیون به سامانه ثبت برخط معاملات بر عهده سازمان ملی استاندارد است.

پ - مسئولیت ارسال لیست منشاهای مجاز به سامانه ثبت برخط معاملات بر عهده وزارت نفت است.

ت - مسئولیت ارسال پروانه‌های صادراتی و اسناد گمرکی مواد خارجی (ورود قطعی، ورود موقت برای پردازش یا عبوری) به سامانه ثبت برخط معاملات بر عهده گمرک است.

ث - انجام وظایف کنترلی توسط سامانه ثبت برخط معاملات منوط به الکترونیکی و کامل بودن ارقام داده‌ای ذکر شده و ارسال آن به سامانه ثبت برخط معاملات منطبق بر معماری آن سامانه از جمله نوع ارقام داده‌ای و شیوه انتقال است.

تبصره - هماهنگی بین دستگاه‌های مربوطه در خصوص جزئیات اجرایی و فنی و همچنین نحوه کنترل سیستمی در سامانه ثبت برخط معاملات توسط کمیته موضوع ماده (۴۶) صورت می‌پذیرد.

ماده ۴۸ - سازمان ملی استاندارد موظف است با هماهنگی وزارت نفت، گمرک، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نسبت به تدوین رویه نمونه برداری از محموله‌های عبوری (ترانزیتی) و صادراتی اقدام و حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل ابلاغ نماید.

ماده ۴۹ - ستاد حسب ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ضمن نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در صورت لزوم با هماهنگی و همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط ضمن

دریافت نقطه نظرات و پیشنهادهای تشکل های تخصصی حداقل هر سال یکبار نسبت به اصلاح، پایش و به روز رسانی آن اقدام نماید.

ماده ۵۰ - دستگاه های مذکور در این دستورالعمل هر ساله بودجه لازم برای اجرای تکالیف مقرر در آن را به سازمان برنامه و بودجه اعلام می دارند، سازمان برنامه و بودجه موظف است بودجه لازم را به تفکیک دستگاه در لایحه بودجه هر سال پیش بینی کند.

ماده ۵۱ - به موجب این دستورالعمل، مفاد فصل سوم (ماده ۱۲ تا ماده ۲۰) دستورالعمل پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده های نفتی یارانه ای و شیوه های مبارزه با آن، که در تاریخ ۸۸/۰۲/۳۰ به تصویب نماینده ویژه رئیس جمهور و رئیس ستاد رسید، منسوخ خواهد شد.